

Estatut comunal d'Insilhas

TITOL I – PRINCIPIS FONDAMENTAUS

Article 1

Autonomia estatutaria

1. La Comuna d'Insilhas:
  - ilh es una institucion autònoma locala bé una representativitat generala segond los principis de la Constitucion e dins le respecte de las leis de la Republica Italiana, da las leis de l'Estat, daus principis generaus de l'ordinament e dau present Estatut;
  - ilh es una institucion democratica que crei dins los principis euròpeistics, de la patz e de la solidarietat;
  - ilh se reconeis dins un sistema estatual unitari de tipe federatiu e solidal, basat sul principi de l'autonomia de las institucions localas;
  - consideraa la particulara realitat territoriala e sociala ente ilh se plaça, revendica per sè e per las autras Comunas un ròtle especific dins la gestion de las ressorsas economicas localas, comprès las intradas fiscalas, e dins l'organizacion daus servicis publics o de public interès; aiqen dins le respecte dau principi de la sussidiarieritat, segond le qual la responsibilitat publica de competença ilh a l'autoritat territorialament e foncionalament plus pròcha aus ciutadans;
  - valoriza chasqua forma de collaboracion bé las autras institucions localas;
  - realiza, bé los poers e los insituts dau present estatut, l'autogòverne de la comunitat.
2. Le present estatut, dins le domini de la reconeissença constitucionala de las autonomias localas, ven liberament format dau Conselh Comunal e constituís una font normativa primiera, dins le respecte de la Constitucion, de las leis de l'Estat e de la Region e daus principis generaus de l'ordinament, per le debanament de la pròpria activitat e la persecucion de sons fins institucionaus.

Article 2

Finalitats

1. La Comuna d'Insilhas s'inserís dins le comprensòri geografic e ambiental de l'Auta Val Dueira, que a exprès, a partir daus temps plus deslunhats, de particularas identitats etnicas e culturalas, dins un quadre sòci-econòmic d'interès omogene, que venon de de comunas caracteristicas agricòlas, d'elevatge e de la sauvagarda daus bòscs e, de rapòrts de connexion bé las comunitats transaupencas e d'una plus recenta vocacion turistica en expansion.
2. Cestas caracteristicas lion ent una mesma inspiracion las populacions de totas las Comunas de l'Auta Val Dueira e constituïsson la condicion

- necessaria e l'objectiu de la voluntat de compausar dins un esprit unitari las instancias emergentas de la realitat sociala.
3. La Comuna d'Insilhas se reconeis en tala identitat istòrica e culturala en afermant mai l'engatjament de realizar le desvelopament social, cultural e economic de la comunitat que representa, a travers la defença de las tradicions localas, dins la tutèla de l'ambient de la montanha e dins l'amelhorament de las condicions de vita de la poblacion, en atenuant per çò qu'aul es possible las geinas causaas da las defavorablas condicions climaticas e dau territòri.
  4. En particular la Comuna d'Ensilhas reconeis las pròprias peculiaritats ambientalas, arquitectonicas, istòricas e culturalas, representaas dau Fòrt e de sons ancians nuclèus abitatus integrats dins le domeni agricòl, de la silvicultura e de l'elevatge que los environa. En tal contexte s'engaja a favorir e encoratjar las iniciativas de recuperacion foncionala dau Fòrt d'Insilhas dins le quadre d'una complexiva accion de promocion economica e turistica dau capluòc e de sas borjaas, en recherchant chasqua possible font de financiament public e privat.
  5. La Comuna per de plus inspira son accion a las seguentas finalitats:
    - donar plen dreit a l'efectiva participacion daus ciutadans, solets o associats, a la vita organizativa, politica, administrativa, economica e sociala de la Comuna d'Insilhas; a tal fin sosten e valoriza l'apòrt constructiu e responsable dau voluntariat e de las libras associacions;
    - valorizacion e promocion de las activitats culturalas e espòrtivas coma estruments que favorison la creissua de las personas;
    - tutèla, conservacion e promocion de la ressorsas naturalas, dau paisatge, istòricas, arquitectonicas e de las tradicions culturalas presentas sus le pròprie territòri;
    - valorizacion dau desvelopament economic e social de la comunitat, en promòvent la participacion de l'iniciativa imprenditoriala daus privats a la realizacion dau ben comun ;
    - apiela a las realitats de la cooperacion que persègon de objectius de caracter mutualistic e social ;
    - tutèla de la vita umana, de la persona e de la familha, valorizacion sociala de la maternitat e de la paternitat, en assegurant un'apiela a la coresponsabilitat daus parents dins l'engatge de la cura e de l'educacion daus eifants, mai mercès aus servicis sociaus e educatius; garancia dau dreit a l'estudi e a la formacion culturala e professionala per tots, dins un quadre institucional inspirat a la libertat d'educacion ;
    - respecte e tutèla de las diversitat etnicas, linguisticas, culturalas, religiosas e politicas, mai a travers la promocion de las valors e de la cultura de la tolerança ;
    - apiela a la realizacion d'un sistema global e integrat de seguritat sociala e de tutèla activa de las personas geinaas e desavantatjaas;
    - reconeissença d'eigalas oportunitats professionalas, culturalas, politicas e socialas entre los sexes.

Article 3

La poblacion, le territòri, le sèti, le gonfalon, le blason, le timbre

1. La Comuna d'Insilhas ilh es constitua de l'ensemb de las populacions e daus territòris, dau capluòc e de las borjaas de Cels, Champbons, Deveis e S.Colomban. La Comuna d'Insilhas bòina bé las seguentas Comunas: Chaumont, Jalhon, Salbertran, Usseaus, Prajalat, Bardonescha e bé l'Estat Nacional de la França, segond las resultanças dau plan topografic de la lei 24 desembre 1954, n. 1228.
2. Los oficis e los organismes comunaus an sèti dins le capluòc, en plaça Victor Emanuel II n. 2. Près dau sèti de la Comuna se reünisson normalament le Conselh, la Jonta e las Commissions; las reünions pòion se tenir en luòcs diferents, en cas de necessitat o per particularas esigenças, aclaraas dau Consol.
3. La modificacion de la denominacions de borjaas e fracions ven dispausaa dau Conselh Comunal apres consultacion populara, bé un avis que engatja.
4. La Comuna a un pròpi gonfalon e un pròpi blason que son istòricament en usatge. Le gonfalon e le blason presenton las seguentas caracteristicas:
Blason: doas tors sobraas d'una corona d'òr;
Gonfalon: teissut troncat de ros e vert e charjat dau blason bé l'inscripcion centraa en aut: Comuna d'Insilhas.
5. Le gonfalon comunal s'exibis dins las cerimònias e dins las autras publicas manifestacions, acompanhat dau Consol o de persona de iel encharjat, dins le respecte de las actualas disposicions legislativas e reglamentarias. En plus, chasque còp la sie necessari rendre oficiala la participacion de l'organisme a una particulara iniciativa, le Consol pòl dispausar que vene exhibit le gonfalon bé le blason de la Comuna.
6. L'usatge e la reproduccion dau blason de la Comuna per fins pas institucionaus pòl esser autorizat da la Jonta Comunala, masque ente la sie valide un interes public.
7. Le timbre es le sagèl que pòrta le simbol de la Comuna, n'en reconeis actes e documents e rend los mesmes legaus a chasque efecte.

Art. 4

Conselh comunal daus bòts

1. La Comuna per favorir la participacion daus bòts a la vita collectiva pòl promòure l'elecion dau Conselh comunal daus bòts.
2. Le Conselh comunal daus bòts a le dever de deliberar en via de consultacion dins las seguentas matèrias: politica ambientala, espòrt, temp libre, juòcs, raports bé l'associacionisme, cultura e spectacle, publica instruccion, assistença aus joves e aus vieus, raports bé l'UNICEF.
3. Las modalitats d'elecion e le foncionament dau Conselh comunal daus bòts son establits bé un reglament fait espres.

Art. 5

Programacion e formas de cooperacion

1. La Comuna realiza sas finalitats en adoptant le metòde e los instruments de la programacion.

2. La Comuna concor a la determinacion daus objectius contenguts dins los programas de l'Estat e de la Region Piemont, de la Provincia de Turin, de la Comunitat de Montanha Auta Val Sueisa, en se servant de l'apòrt de las formacions socialas, economicas, sindacalas, espòrtivas e culturalas que trabalhon sus le territòri.
3. Dins le sector dau principi que au puent 1, la programacion de las òbras e daus servicis publics deu esser estampaa a criteris de prioritat e d'analisi tecnica daus costs gestionaus, bé la predisposicion de apropiats plans financiers.
4. Los raports bé las autras Comunas, bé la Provincia e la Region son informats aus principis de la cooperacion, de l'èsser complementari e subsidiari entre las diferentas esferas d'autonomia.
5. La Comuna pòl delegar, dins las formas de lei, a la Comunitat de Montanha, aus consòrcis entre Comunas e entre Comunas e Provicias e a las autras formas associativas entre de organismes locaux previstas per la lei, la gestion e l'organizacion de servicis, quant las capacitats comunales consenton pas una gestion optimala.

TITOL II ORDINAMENT ESTRUCTURAL

CAP I ORGANS E LORS ATRIBUCIONS

Art. 6 Organs

1. Son d'organes de la Comuna le Conselh, le Consol e la Jonta e las respectivias competenças son establias de la lei e dau present estatut.
2. Le Conselh Comunal es organ d'adreça e de control politic e administratiu.
3. Le Consol es responsable de l'administracion e es le legal representant de la Comuna; iel exèrcita, per de plus, las foncions d'oficial dau Gouvèrne aus sens de las leis de l'Estat.
4. La Jonta collàbora bé le consol dins la gestion administrativa de la Comuna e exèrcita activitats propositivas e d'impulsion devèrs le Conselh.

Art. 7 Deliberacions daus organs collegiaus

1. Las deliberacions daus organs collegiaus son aprovaas, de regla, a votacion evidentia; son da aprovar a escrutini secret las deliberacions que regardon de personas, fisicas e juridicas, quora vene exercitaa una facultat discrecionala fonda sus l'apreciament de las qualitats subjectivas d'una persona o sus la valutacion de son accion.
2. L'instructòria e la documentacion de las prepausas de deliberacion avenon a travers los responsables daus servicis; la verbalizacion daus actes e de

las reünions dau Conselh e de la Jonta es curaa dau Secretari Comunal second las modalitats e daus tèrmes establits dau reglament per le foncionament dau Conselh.

3. Le Secretari Comunal participa pas a las reünions quora se trôba dins un daus cas d'incompatibilitat; en tal cas es substituit en via temporânea dau membre dau Conselh o de la Jonta nomat dau President, de nôrma le plus jove d'atge.
4. Los verbaus de las reünions son sinhats dau President e dau Secretari.

Art. 8

Conselh Comunal

1. Le Conselh Comunal a autonomia organizativa e foncionala e en representant l'entiera comunitat, delibera la linha politica-administrativa e exercita le contròl sus son aplicacion. La Presidença dau Conselh es atribuia au Consol. En cas d'absênça o impediment dau Consol, la presidença es absolvua dau Vis Consol e quora iel es absent o empedit, daus autres Assessors, second l'ôrde donat da l'atge. En abséncia dau Consol e daus components de la Jonta, la presidença ven absolvua dau Conselhier Comunal plus vielh.
2. L'elecion, la duraa de la charja, la composicion e la desfacion dau Conselh Comunal son reglaas de la lei.
3. Le Conselh Comunal exèrcita las poissanças e las competenças previstas de la lei e de l'estatut e complis sas atribucions en se conformant aus principis, a las modalitats e a las proceduras indicaas dins le present estatut e dins las nôrmas reglamentarias.
4. Le Conselh Comunal definis las adreças per la nominacion e la desinhacion daus representants de la Comuna dins de organisme, de aziendas e de institucions e se ocupa de nomar los memes dins los cas establits da la lei. Ditas adreças valon limitatament au temp de l'òrdre politic-administratiu de l'organ consilhar.
5. Le Conselh Comunal empronta l'accion complexiva de l'ogанизacion aus principis de publicitat, transparença e legalitat au fin d'assegurar l'imparcialitat e la corrècta gestion administrativa.
6. Chal que los actes fundamentaus dau Conselh contenen l'individuacion daus obgectius da achapar e las modalitats de reperiment e de destinacion de las ressorsas e daus instruments necessaris.
7. Le Conselh Comunal inspira son accion au principi de solidarietat.
8. L'activitat dau Conselh Comunal se ten en de reünions ordinàrias o extraordinàrias, bé las modalitats previstas dins le reglament dau Conselh Comunal.
9. Las reünions son públicas, fôra daus cas prevists dau Reglament dau Conselh que n'en disciplina le foncionament.
10. Dins le moment d'aprovacion de la balança de prevision, son anualmente establias las ressorsas financieras destinaas a favor de l'activitat dau Conselh Comunal. Le reglament dau Conselh disciplinarè la gestion de las ressorsas preditas.

Art. 9

Linhas programaticas d'òrdre

1. Entre le terme de centvint jorns, passants de la data de son aribat establiment, son presentaas, de caire dau Consol, escotaa la Jonta, las linhas programaticas relativas a las acions e aus projectes da realizar dins l'òrdre politic-administratiu.
2. Chasque conselhier comunel a le plen dreit d'intervenir dins la definicion de las linhas programaticas, en prepausant las integracions, las adaptacions e las modificacions, bé la presentacion de emendaments faits espres, dins las modalitats indicaas dau reglament dau Conselh Comunal.
3. Bé cadença au menc anuala, es facultat dau Conselh s'ocupar a integrar, dins le cors de la duraa de l'òrdre, bé d'adaptacions estructuralas e/o de modificacions, las linhas programaticas, sus la basa de las exigenças e de las problematicas que deguesson sortir fòra dins le sector local.
4. Au terme dau mandat politic-administratiu, le Consol presenta a l'organ consilhar le document de rendicontacion de l'estat d'atuacion e de realizacion de las linhas programaticas; le dit document es sotpausat a l'aprovacion dau Conselh, apres un examen dau grad de realizacion de las intervencions previstas.

Art. 10

Commissions

1. Le Conselh Comunal podrè instituir, bé de deliberacions feitas espres, de comissions permanentas, temporàneas o especialas per fin de control, de rechèrcha, d'enquèsta, d'estudi. Per quant regarda las Comissions bé de foncions de contròl e de garantia, la Presidença es atribuïa aus conselhiers que apartenon aus grops d'oposicions.
2. Le foncionament, la composicion, los poers, l'objecte e la duraa de las commissions serèn disciplinats bé reglament fait espres.
3. La deliberacion d'instiucion deurè esser adoptaa a majorança absolüa daus components dau Conselh.

Art. 11

Conselhiers

1. La posicion juridica, las dimissions e la substitucion daus conselhiers son reglats de la lei ; ielos representon l'entiera comunitat a la quala constantament respòndon.

Art. 12

Dreits e devers daus Conselhiers

1. Los Conselhiers an dreit a presentar interrogacions, interpelanças, mocions e proposicions de deliberacion.
2. Las modalitats e las formas d'exercici dau dreit d'iniciativa e de contròl daus Conselhiers Comunaus son disciplinaas dau reglament dau Conselh Comunal.
3. Los Conselhiers Comunaus an dreit a obtenir daus oficis de la Comuna e de las aziendas, institucions o ents dependents, totas las noticias e las informacions ùtilas a l'acompliment dau pròpri mandat. Ielos, dins los limits e dins las formas establias dau reglament, an dreit a veire los actes e los documents, pura preparatoris, e a coneisser chasque autre acte utilizat aus fins de l'activitat administrativa e son tenguts au secret dins los cas specificatament prevists da la lei. Per de plus ielos an dreit a obtenir, da part dau Consol, una adequada e preventiva informacion sus las questions sotpauas a l'organ, pura a través los caps-grop consilhiars.
4. Chasque Conselhier es tengut a elegir un domicili dins le territòri comunal, second las modalitats previstas dins le reglament dau Conselh Comunal.
5. Los Conselhiers Comunaus que participan pas a las reünions per tres còps consecutius sença motiu justificat, son declarats decaduts bé deliberacion dau Conselh Comunal. A tal regard, le Consol, après l'avengut accertament de l'absença maura da part dau conselhier interessat, prove bé comunicacion escrita, aus sens de l'art. 7 de la lei 7 aost 1990 n. 241 e s.m.i., a li comunicar l'intraa dau procediment administratiu. Le conselhier a la facultat da far valer las facultats las causas justificativas de las absencias, e de fornir au Consol eventuaus documents probatòris, entre le terme indicat dins la comunicacion escrita, que, totun, pòl pas esser inferiora a vint jorns que parton de la data de recebua. Passat cest darrier terme, le Conselh examina e enfin delibera, tengut adequatament cont de las causas justificativas presentaas de caire dau conselhier interessat.

Art. 13

Grops consilhars

1. Los Conselhiers pòion se consituir en grops, second quant establìt dins le reglament dau Conselh Comunal.

Art. 14

Consol

1. Le Consol es elegit directament daus ciutadans second las modalitats establias dins la lei qu'en plus d'aiquen disciplina los cas d'inelegibilitat, d'incompatibilitat, l'estat jurìdic e las causas de cessacion de la charja.
2. Iel representa la Comuna e aul es l'organ responsable de l'administracion, sobrentend a las verifìcas de resultat liaas au foncionament daus servicis comunaus, dona de directives au Secretari Comunal, au director, se nomat, e aus responsables d'oficis e servicis regard a las adreças administrativas e gestionalas, e a l'execucion daus actes.
3. Le Consol exèrcita las foncions li donaas de las leis, da l'Estatut, daus reglaments e sobrentend a l'acompliment de las foncions estatalas o

- regionals afidats a la Comuna. Iel a, per de plus, mai de competéncias e de poers d'adreça, de vigilança e de contròl sus l'activitat daus Assessors e de las estructuras gestionalas e executivas.
4. Le Consol, sus la basa de las linhas establidas dau Conselh, s'ocupa de la nominacion, desinhacion e révoça daus representants de la Comuna dins ents, aziendas e institucions.
  5. Le Consol es per de plus competent, sus la basa de las linhas exprimadas dau Conselh Comunal, dins le sector daus critèris indicats da la Region, e escotaas las categorias interessaas, a coòrdinar los oraris daus exercicis comerciaus, daus exercicis públics e daus servicis públics e, apres un acòrdi bé los responsables competents territorialament de las Administracions interessaas, daus oraris de dubertura au públic daus oficis publics que an sèt dins le territòri, en considerant los besonhs de las diferentas faissas de populacion interessaa, bé particular regard a las exigéncias de las personas que trabalhon.

Art.15

Atribucions d'administracion

1. Le Consol a la representança generala de la Comuna, aul pòl délegar sas foncions o part d'aquelas a d'Assessors e aul es l'organ responsable de l'Administracion de la Comuna; en particular le Consol:
  - a) mena e coòrdina l'activitat politica e administrativa de la Comuna e l'activitat de la Jonta e daus Assessors ;
  - b) promòu e s'encharja o pòl aderir a d'iniciativas per serrar d'acòrds de programa bé tots los subjèctes públics prevists da la lei, escotat le Conselh Comunal;
  - c) convoca los comicis per los referendums prevists da l'art. 6 de la lei n. 142/90 e s.m. e i.;
  - d) adòpta d'ordonanças contingentas e d'urgença previstas de la lei;
  - e) noma le Secretari Comunal en lo chausent dins l'albo especial;
  - f) atribuis e révoça au Secretari Comunal, se l'estima oportun e après deliberacion de la Jonta, las foncions de Director General;
  - g) noma los responsables daus oficis e daus servicis, atribuis las encharjas dirigencialas e quelos de collaboracion externa, sus la basa de las exigéncias efectivas e varifiablas ;
  - h) conferís d'encharjas especificas aus Conselhiers Comunaus.

Art. 16

Atribucions de vigilança

1. Le Consol, dins l'exercici de sas foncions de vigilança, aquisís directament aus oficis e aus servicis informacions e actes, mai se reservats, e pòl dispausar l'aquisicion d'actes, de documents e d'informacions a las aziendas especialas, las institucions e las societats appartenentas a la Comuna, per metz de representants legaus de las mesmas, e n'en enforma le Conselh Comunal.

2. Iel acomplis los actes conservatius daus dreits de la Comuna e promòu, directament o en se valent dau Secretari Comunal o dau director, se nomat, las enquestas e las verifegas administrativas sus l'entiera activitat de la Comuna.
3. Le Consol promòu e s'encharja d'iniciativas adreçaas a-n-assegurar que Oficis, Aziendas Especialas, Institucions e Societat a las qualas participa la Comuna, menen lors activitats segond los objectius indicats dau Conselh e en coerenza bé las linhas d'actuacion exprimaas de la Jonta.

Art. 17

Atribucions d'organizacion

1. Le Consol dins l'exercici de sas foncions d'organizacion:
  - a) estabilis los arguments da butar a l'òrdre dau jorn de las reünions dau Conselh Comunal, n'en dispausa la convocacion e lo presidís ;
  - b) exercís los poers de policia dins las reünions comunalas ;
  - c) propausa arguments da tractar en Jonta, n'en dispausa la convocacion e la presidís;
  - d) recèu las interrogacions e las mocions de sotmèter au Conselh.

Art. 18

Vice Consol

1. Le Vice Consol, nomat dau Consol, es l'Assessor que a la delegacion generala per l'exercici de totas las foncions, dau Consol, en cas d'absença o impediment dau darrier.
2. L'assenhacion de las delegacions, concedias aus Assessors, deu èsser comunicaa au Conselh e aus òrgans prevists de la lei, e publiaa dins l'*Albo pretorio*.

Art. 19

Mocions de desfisança

1. Le vot dau Conselh Comunal contrari a una prepausa dau Consol o de la Jonta n'en compòrta pas las dimissions.
2. Le consol e la Jonta quiton lor charja dins le cas d'aprovacion d'una mocion de desfisança votaa per apèl nominal da la majorança absoluta daus membres dau Conselh.
3. La venta que la mocion de desfisança sia motivaa e soscrita de au menc daus dui qüints daus Conselhiers assinhats, sença comptar a tal fin le Consol, e ven butaa en discussion ren derant de dètz jorns e ren delai de trenta da sa presentacion. Se la mocion ven aprovaa, se provesís a la dissolucion dau Conselh e a la nominacion d'un Commissari, aus sens de las leis vigentas.

Art. 20

Dimissions dau Consol

1. Las dimissions totun presentaas dau Consol au Conselh devenon irrevocablas après vint jorns de lor presentacion. Passat tal terme, se procedis a la dissolucion dau Conselh, bé la nominacion contextuala d'un Comissari.

Art. 21

Jonta comunala

1. La Jonta es organ d'impulsion e de gestion administrativa, collabora bé le Consol dins le governe de la Comuna e caracteriza sas activitats aus principis de transparéncia e d'eficiéncia.
2. La Jonta adopta tots los actes idôneus au rejuenhament daus objectius e de las finalitats de la Comuna, dins le quadre de las adreças e dins la realizacion de las decisions fundamentalas aprovaas dau Conselh comun. En particular, la Jonta exèrcita las foncions d'adreça politica-administrativa, en definent los objectius e los programas da realizar e en adoptent los autres actes que intron mai dins le debanament de tals foncions e verifica la respodéncia de los resultats de l'activitat administrativa e de la gestion a las adreças donaas.
3. La Jonta raporta anualament au Conselh comun sus son activitat.

Art. 22

Composicion

1. La Jonta es formaa dau Consol e da un nombre màxim de quatre Assessors, entre cestos un es investit da la charja de Vice Consol.
2. Los Assessors son chausits normalament dedins los Conselhiers; pòion, totun, èsser nomats mai assessors extèrns au Conselh, masque dotats de condicions d'elegibilitat e en possession de particularas competéncias e experiéncia tècnica, administrativa o professionala.
3. Los Assessors non conselhiers participon a las reünions dau Conselh Comunal sença dreit de vot.

Art. 23

Nominacion

1. Le Vice Consol e los autres components de la Jonta son nomats dau Consol e presentats au Conselh comunual dins la primera reünion seguenta a la lor nominacion.
2. Le Consol pòl revocar un o plus Assessors, en n'en donant motivaa comunicacion au Conselh e deu substituir entre quinze jorns los Assessors dimissionaris. Las dimissions da Assessor son presentaas en forma escrita

- au Consol, son irrevocablas, necessitan pas de presa d'acte e devenon efficaç un còp adoptaa dau Consol la relativa substitution.
3. Las causas d'incompatibilitat, la posicion e l'estat juridic daus Assessors e los instituts de la decadença e de la revoca son disciplinats de la lei.
  4. Sença comptar los cas de revoca da part dau Consol, la Jonta resta en charja fin au jorn de la proclamacion daus elects en ocasion dau renouvelament dau Conselh comunal.

Art. 24

Foncionament de la Jonta

1. La Jonta es convocaa e presidiaa dau Consol, que coordina e controla l'activitat daus assessors e establís l'òrdre dau jorn de las reünions, tengut mai cont daus arguments prepausats daus sengles Assessors. Las reünions de la Jonta Comunala son pas pùblicas.
2. Las modalitats de convocacion e de foncionament son establiias en maniera informala da la mesma.
3. Las reünions son vàlidas se son presents la meitat daus Assessors nomats plus dau Consol e las deliberacions son adoptaas a majorança daus presents, a votacion evidentata, salve dins los cas expressament prevists da la lei.

Art. 25

Competenças

1. La Jonta collabora bé le Consol dins l'administracion de la Comuna e complís los actes que, aus sens de la lei o dau present estatut, sien pas reservats de la lei au Conselh o, dins las competenças donaas au Consol, au Secretari comunal, au director, se nomat, o aus responsables daus servicis comunaus.
2. La Jonta opera en maniera collegiala, dona realizacion a las adreças generalas exprèssas dau Conselh e debana activitat prepausitiva e d'impulsion dins los confronts dau mesme.
3. Son, per de plus, de competença de la Jonta:
  - a) l'autorizacion a promòure e resistir a las desputas, qualsevuèlhe sie la magistratura que jutja e le grad d'apèl;
  - b) l'acceptacion de legats e donacions de bens muèbles;
  - c) los criteris e las directivas aus competents responsables daus servicis per la concession de subvencions, contributs, ajuas e avantatges econòmics de qualsevuèlhe genre a organisme e personas ;
  - d) la fixacion de la data de convocacion daus comicis per los referendums e la constitucion de l'ofici comunal per las operacions referendarias, que es rebitat l'acertament de la regularitat dau procediment ;
  - e) l'aprovacion daus acòrdis de negociacion descentraa.

TITOL III

INSTITUTS DE PARTECIPACION E DREITS CIVIUS

CAP I

PARTECIPACION E DECENTRAMENT

Art. 26

Partecipacion populara

1. Ven garantia e promòvua la partecipacion daus ciutadans a l'activitat de la Comuna, per s'assegurar la correcta gestion, l'imparcialitat e la transparença.
2. Per los mesmes fins, son privilejaas las formas associativas, de cooperacion e las organisacions de voluntariat, en incentivant l'accès a las estructuras de la Comuna.
3. Aus ciutadans son consentias formas directas e simplifiaas de defença daus interes que favorison lor intervent dins la formacion daus actes.
4. La Comuna pòl activar formas de consulatacion, per achatar le parer de las categorias productivas e de las representanças sindacalas.

CAP II

ASSOCIACIONISME E VOLONTARIAT

Art. 27

Valorisacion de las formas associativas e organs de partecipacion

1. L'administracion comunala favoris e promòu l'activitat d'interès public de las associacions, daus comitats e daus organismes operants sus le pròpri territòri. En particular son valorizaas :
  - a) las rapresentanças de las fracions de la Comuna a defença daus interès difus de particulara valor economica, sociala e culturala: a tal fin serè favoria la creacion de Conselhs de fracion, bé finalitats consultivas e bé las possibilitats de nomar un pròpri representant;
  - b) las parroquias e las autras comunitats religiosas localas, sie qualas representantas d'interès spirituaus e d'elements de promocion umana, sie qualas custodas daus edificis de culte e de las tradicions religiosas ;
  - c) l'associacion turistica Pro-loco, regularament reconneissua aus sens de la vigenta legislacion regionala, qual estrument de basa per la defença de las valors naturalas, artisticas, culturalas e de promocion de l'activitat turistica. Le conselh comunel podrè preveire que l'associacion Pro-loco sie representaa dins los organismes consultius comunaus e que a la mesma sion afidats de servicis comunaus atinents le sector ;

- d) las associacions e los ents caritatius, assistenciaus e educatius a caracter voluntari, de natura laica o religiosa, que pòl venir afidaa la gestion de foncions comunalas en sintonia bé loras finalitats ;
  - e) las associacions esportivas, recreativas e culturalas, folcloristicas, musicalas e d'arma que pòl, de preferença, esser afidaa la gestion daus implants e servicis o la realizacion de projectes e d'iniciativas d'interès comunal ;
  - f) los consorcis agricols e las autras associacions voltas a la tutèla e au melhorment dau patrimoni agricol e zootecnic ;
  - g) las associacions e los grops de ciutadans que s'activon espontaneament per la tutèla ambientala, la proteccion civila, le manteniment de las abitudas civicas e la conservacion de las ruedas liaas a las activitats agricòlas, d'elevatge e de la salvagarda daus bòscs.
2. A tal fin ven incentivaa la participacion de dits subjectes a la vita administrativa de la Comuna, a través de apòrts consultius aus organs comunaus, la possibilitat de presentar memorias, documentacions, observacions utilas a la formacion daus programas d'intervent public e a la solucion daus problems administratius.
  3. L'administracion comunala iterven bé la concession de sovvençions, contributs, sussidis, ausilis financiaris o autres vantatges economics a sostenhe de las iniciativas promòvuas daus organismes que au puent 1, en basa a-n-apposits reglaments. Bé apposit reglament seren disciplinaas las concessions de locaus comunaus. A tals organismens es donaa la possibilitat d'utilizar las estructures e los servicis de la Comuna, a títol de contribut promocional pas financiari, mei en relacion a especificas activitats.
  4. Es, mai, favoria la formacion d'organismes a basa associativa de l'utença que se propauson de concorrer a la gestion daus servicis publics a demanda individuala. A cestos organismes pòl esser afidaa, en basa a normas de reglament, la gestion de tals servicis, bé l'obligacion de referir au Conselh comunal environ las risultas de la gestion.

CAP III MODALITATS DE PARTECIPACION

Art.28 Consultacions

1. Dins las materias d'exclusiva competença locala que l'Administracion reten esser d'interès comun e au fin de consentir la melhora impostacion e realizacion de las iniciativas, venon aviaas formas diferentas de consultacion de la poblacion.
2. Las consultacions, aviaas da l'Administracion comunala, poran se debanar second la forma dau confront directe merces a l'assemblaa, de l'interlocucion a través de questionaris, dau coinvolgiment dins los trabaus de las commissions e bé chasque autre meian utile au

- rejuenhament de l'amira. Las iniciativas deuran èsser preceduas de la plus ampla publicitat.
3. Las observacions, los sugeriments, las propostas que dovesson conseguir da part daus ciutadans, singols o associats, forman obgete d'atencion da part de l'Administracion, que dona, totun, rescontre aus proponents sus lors intervents, en indicant los uficis preposts.
  4. Las consultacions pòion pas aguer luòc dins le mesme temps de de operacions electoralas provincialas e comunalas.

Art. 29

Peticions

1. Qui se vuèlhe, en forma personala o associaa, mai s'es pas abitant dins le territòri comunel, pòl se adreçar aus organismes de l'Administracion per n'en sollicitar l'intervent sus de questions d'interès comun o per espausar d'exigèncas de natura collectiva.
2. L'achampament d'adesions pòl avenir sença formalitats de sòrta, en bas au texte comprendent las demandas que son revoltas a l'Administracion.
3. La peticion es mandaa au Consol que, entre quinze jorns, l'assinha au subgete competent e n'en envia cobla aus grops presents en Conselh comunel.
4. Le contengut de las decisions dau subgete competent, unitament au texte de la peticion, son publiats per meian de publicacion dins los espacis prevists, en maniera tala de nen permetre la coneissença.

Art. 30

Instanças e propostas

1. Los electors de la Comuna pòion presentar de instanças e de prepausacion au Conselh e a la Jonta comunala relativament a de problemas de relevança ciutadana.
2. Le Conselh Comunel o la Jonta, entre trenta jorns dau receviment, bé deliberacion feita espres, prendrè acte de la recibua de l'instança o prepausa, en assument d'eventualas determinacions consequencialas.
3. Las prepausacions deuran èsser subscrias au mens dau 20% daus electors inscrits dins las listas electoralas de la Comuna, bé de firmas autenticas second la procedura prevista per la suscriccion daus referendums populars.
4. Le contengut de la decision de l'organ competent, unitament au texte de propausacion, son publicizats per meian de affission dins espacis esères,e, totun, en maniera tala da permetre la coneissença a tots los firmataris que abitan dins le territòri de la Comuna.

Art. 31

Referendum

1. Le nombre daus electors residents, pas inferior a un terç daus inscrits dins las listas electoralas, se se pòl mandar que i venon indets referendum en totas las chòsas de competença comunala.
2. Pòion pas esser faits referendum en materia de tributs locaux e de tarifas, d'activitats administrativas vinculaas de leis estatalas o rejonalas e quand sus le mesme argument a jà fait un referendum dins los darriers cinq ans. Se pòion pas far de referendum sus cèstas chausas-aici:
  - a) estatut comunal;
  - b) regulament dau conselh comunal;
  - c) plan regulator general e estrument urbanistic attuatiu ;
  - d) projecte de òbras publicas ;
3. La domanda da far aus electors deu esser d'mediata comprension e deu pas generar equivocs.
4. Son admetuas demandas de referendum mai en òrdre a l'objecte d'actes administratius jà aprovats daus organismes competents de la Comuna, excepte quelos relatius a las materias dau precedent au puent 2.
5. Le Conselh comunel aprova un regulament enté venon establias las proceduras de debanament dau referendum.
6. Las suscricions referendarias devon esser autenticas dins las formas de lei.
7. Le referendum es pas valide se a pas participat a las consultacions au menc la meitat plus un daus avent dreit.
8. Le mancat aculhiment de las indicacions aprovaas daus ciutadans dins la consultacion referendaria deu esser adequatament motivat e deliberat da la majorança absolua daus conselhiers comunaus.
9. Dins le cas ente la proposicion sotpausaa au referendum es passaa da la majorança absolua daus avents dreit au vot, le conselh comunel e la jonta pòion pas engatjar decisions contrastantas bé iela.
10. Los referendum pòion pas esser faits en coincidença bé operacions electoralas provincialas e comunalas.

Art. 32

Accès aus actes e dreit d'informacion

1. Aus ciutadans solets o associats es garantia la libertat d'accès aus actes de la Comuna e dau subjècte que gestiscon los servicis publics comunaus, es a dire d'intervencion dins los procediments administratius, second las modalitats definias dau reglament e en observança daus principis establits en materia de la lei de l'estat.
2. Son garats au dreit d'accès aus actes que disposicions legislativas declaron reservats o sotpausats a limits de divulgacion e aquelos explicitament individuats dau reglament.
3. Le reglament disciplina, per de plus, los cas ente se pòl aplicar l'institut d'accès differit e dicta las nòrmas d'organizacion per n'en relaissar de coblas.
4. Chasque elector pòl far valer en judici las accions e los recors faits de la Comuna. En cas de sotcumbença, las despensas processualas son charjaas sus l'elector, save que la comuna l'aderise pas au ricors, en se constituent.

5. Tots los actes de l'administracion, a exclusion d'aquels qu'an le destinatari determinat, son publicas e devon esser adequatament publicizats.
6. Es instituit dins la maison comunal, en luòc facilment accessible au public, l'Album Pretòri Comunal per la publicacion que la lei, l'estatut e los regulaments prescrion.
7. La publicacion deu esser feita en maniera que los actes pòion se lire per entier e facilment.

Art. 33

Defensor civic

1. Le defensor civic es nomat dau Conselh Comunal, salve que sie pas chausit en forma de convencionament bé d'autres comunas, bé la Provincia de Turin o bé la Comunitat de Montanha Auta Val Sueisa, a escrutini secret e a majorança daus conselhiers comunaus assenhats.
2. Le defensor civic a le dever d'intervenir pres los organs e uficis de la Comuna a lo fin de garantir l'observança dau present estatut e daus regulaments comunaus, e le respecte daus dreits daus ciutadans italians e estrangiers.
3. Le defensor civic deu intervenir darriere demanda daus interessats o per iniciativa pròpria, chasque còp que reten la sie istaa violaa la lei, l'estatut e le reglament.
4. Le defensor civic deu proveire au fin que la violacion, per quant possible, vene eliminada e pòl donar conselhs e indicacions a la part ofensada au fin que la mesma puèsche tutelar los pròpris dreits e interes dins las formas de lei. Deu per de plus velhar au fin que a tuts los ciutadans sion reconneissuts los memes dreits.
5. Le defensor civic exercita le contòl sus las deliberacions comunales que a l'article 17, puent 38, de la lei 15 mai 1997 n. 127, second las modalitats previstas dau puent 39 dau mesme article 17.
6. Le defensor civic a le dreit d'obtenir da la Comuna una còbla d'actes e documents, e chasqua nova connexa a la question tractada.
7. Le defensor civic es pas sotpausat a deguna forma de dependença gerarquica o foncionala daus organs de la Comuna e es tengut exclusivament au respecte de l'ordinament vigent.
8. Le defensor civic deu esser en possession de las condicions d'elegibilitat e de compatibilitat bé la charja de conselhier comunal e èsser chausit entre los ciutadans que, per preparacion e esperiènça, donan ampla garancia d'indipendença, objektivitat, serenitat de judici e competença juridica-administrativa.
9. L'ufici dau defensor civic es incompatible bé:
  - chasqua altra charja electiva publica e bé l'exercici de qualsevuèlhe activitat de trabalh autonome o subordinat, e de qualsevuèlhe comèrci o profession, fornits a l'Administracion Comunala;
  - l'estat de membre dau parlament, conselhier regional, provincial, comunal e de comunitat de montanha;
  - las foncions d'administraor d'azienda, consòrci, organisme o societats dependentas o controladas de l'estat o autre organisme public o que totun li aie participacion dins le capital o dins la gestion;

- la qualitat de component dau comitat regional de contròl.
- 10. L'incompatibilitat originària o sobravengua, compòrta la declaracion de decadença de l'ufici de defensor civic se l'interessat fa pas cessar la relativa causa dins los termes establits de la lei per los conselhiers comunaus.
- 11. Le titular de l'ufici de defensor es obligat d'aguer residença dins una Comuna de la comunitat de montanha Auta Val Suèisa.
- 12. Le defensor civic resta en charja quant le Conselh que l'a eljut e exercita sas foncions fin a l'insediament dau successor.
- 13. Le defensor civic, òutra a las iniciativas previstas dau precedent puent 2, invia relacions ponctualas au Consol e au Secretari comunat per las justas determinacions sus de arguments emportants e dins los cas que se retròbon de seriosas e repetuas irregularitats o negligenças de caire daus oficis.
- 14. Le defensor civic manda au Conselh comunat, entre le 31 de març de chasque an, una relacion sus l'activitat debanaa dins le precedent an solar, en formulant de observacions e sugeriments.
- 15. Le defensor civic a le dreit d'esser escotat, en chasqua seccion dau conselh comunat, sus questions inscrites a l'òrdre dau jorn e objecte de sas foncions e competenças.
- 16. Le reglament, aprovat bé los criteris dau present estatut, reglamenta las modalitats de nominacion, d'eleccion, decadença, de REVoCA e de surrogacion, e las proceduras d'intervencion dau defensor civic.
- 17. Au defensor civic tochon l'indemnitat de foncion, e sa valor es determinaa dau Conselh Comunat a l'acte de la nominacion.

TITOL IV ACTIVITAT ADMINISTRATIVA

CAP I ACCION ADMINISTRATIVA

Art. 34

Principis e criteris informators de l'acion administratia

1. La Comuna enforma son accion administrativa aus principis de democracia, transparença e imparcialitat.
2. L'organizacion daus oficis e daus servicis es emprontaa sus l'autonomia, sus la funcionalitat e sus l'economicitat de gestion second los critèris de professionalisme e de responsabilitat, bé separacion entre los devers d'adreças e de contròl que tochon aus organs de governe e aus devers de gestion administrativa, tècnica e comptabla que tochon au Secretari Comunat e aus dipendents nomats responsables daus oficis e servicis.

Art. 35

Organizacion de l'accion administrativa

1. L'administracion de la Comuna s'explica merces au persègre d'objectius especifics e deu èsser informaa aus següents principis :
  - a) organizacion dau trabalh per projectes, objectius e per programas ;
  - b) individuacion de responsabilitat estreitament liaa a l'esfera d'autonomia decisionala daus subjectes ;
  - c) randar la separacion retja de las competenças dins la division dau trabalh e maxima flexibilitat de las estructuras e dau personal.
2. Dins l'organizacion de la pròpria activitat la Comuna pòl se servir d'estruments operatius e informatics a aut contengut tecnologic. Dins cèstas limitas pòion s'activar de formas de documentacion a support manhetic o d'autre genre, en substitucion de la documentacion sus papier.
3. La Comuna reconeis valor aus documents enviats bé de meians telematics de comunicacion.
4. La Comuna, a le but de satisfar las esigenças daus ciutadans, actua las formas de participacion previstas dau present estatut e favoris las formas de cooperacion bé d'autri organismes locaux.

Art. 36

Servicis publics comunaus

1. La Comuna s'ocupa de la gestion daus servicis publics qu'an per objecte la producion de bens e servicis o l'exercici d'activitats viraas a obténir d'amiras socialas e a promòure le desvelopament econòmic e civil de la comunitat locala.
2. Los servicis da gerir bé le dreit de monopòli son establits de la lei.

Art. 37

Formas de gestion daus servicis publics

1. Le Conselh Comunal pòl deliberar l'institucion e l'exercici daus servicis públics dins las següentas formas:
  - a) en economia, quora per las modèstas dimensions o per las características dau servici es pas oportun constituir una institucion o una azienda. L'organizacion e l'exercici daus servicis en economia son disciplinats da especial reglament;
  - b) en concession a tèrç quand existon de rasons tecnicas, economicas e de oportunitats socialas; per meian de aziendas especialas mai per la gestion de plus servicis de relevança economica e imprenditoriala;
  - c) mediant institucion per l'exercici de servicis sociaus sença relevança imprenditoriala;
  - d) mediant societats per accions o a responsabilitat limitaa a capital públic prevalent, quand se rend oportuna, en relacion a la natura dau servici de donar la participacion d'autres subjects públics e privats;

- e) mediant convencions, consòrcis, acòrds de programma, unions de Comunas e totes autres formas establias de la lei.
2. La Comuna pòl participar a societats per accions a capital local públic prevalent constituïas o participaas da la Comuna, per la gestion de servicis que la lei reserva pas en via exclusiva a la Comuna.
  3. La Comuna pòl, per de plus, donar impulsion e participar, mai indirèctament, a-n-activitats economicas connèxas a sas amiras institucionals, en se servent daus principis e daus instruments de dreit comun.
  4. Los poers, a excepcion dau referendum, que le present estatut reconeis aus ciutadans dins los confrònts daus actes de la Comuna, son estenduts mei aus actes de las aziendas especialas, de las institucions e de las societats a majorança pública.

Art. 38

Aziendas especialas

1. Le Conselh Comunal pòl deliberar la constitucion d'aziendas especialas dotaas de personalitat juridica, d'autonomia gestionala e imprenditoriala e n'en aprova l'estatut.
2. Las aziendas especialas enformon lor activitat a criteris de transparença, eficacitat, eficéncia e economicitat e an l'obligacion dau bilançament economic e financiari, da obtenir a través l'equilibri daus costs e daus revenguts, mei comprés los transferiments.
3. Los servicis de competença de las aziendas especialas pòion esser exercitats mai fòra dau territòri comun, apres l'estipulacion d'acòrdis mirats a garantir l'economicitat e la melhora qualitat daus servicis.

Art. 39

Estructura de las aziendas especialas

1. L'estatut da las aziendas especialas n'en disciplina l'estructura, le foncionament, las activitats e los controls.
2. Son organs de las aziendas especialas le conselh d'administracion, le Conselh Comunal, le President, le director e le Colegi de revision.
3. Le President e los Administraors de las Aziendas Especialas son nomats dau Consol entre personas qu'an los requisits d'elegibilitat a Conselhier Comunal qu'an especiala competença tècnica o administrativa per aver fait d'estudis, per aver exercitat de foncions dins d'aziendas públicas o privaas o per los oficis recuberts.
4. Le director esengatjat per public concors, salve le cas previst da l'art. 4 dau R.D. 15-10-1925 n.2578, en presença dau qual se pòl procedir a la mandaa directa.
5. Le Conselh comunel proveis a la nominacion dau collegi daus revisors dau cont, conferis le capital de dotacion e determina las adreças e las finalitats de l'administracion de las aziendas, mai compres los criteris generaus per la determinacion de las tarifas per l'usatge daus bens o servicis.

6. Le Conselh communal apròva, en plus, los bilanç anuaus e de plus ans, los programas e le cont consuntiu de las aziendas especialas e exercita la vigilança sus lor operat.
7. Los administraors de las aziendas specialas pòion esser revocats masque per grevas violacions de lei, documentaa ineficiença o diferença respecte a las adreças e a las finalitats de l'Administracion aprovats dau Conselh communal.

Art. 40 **Institucions**

1. Las institucions son organismes strumentaues de la Comuna sença personalitat juridica mas dotaas d'autonomia gestionala.
2. Son organs de las institucions le conselh d'administracion, le president e le director.
3. Los organs de l'institucion son nomats dau Consol que pòl zo revocar per grevas violacions de lei, per documentaa ineficiença o per diferença respecte a las adreças e a las finalitats de l'Administracion.

Art. 41 **Societats per accions o a responsabilitat limitaa**

1. Le Conselh Comunal pòl aprovar la participacion de la Comuna a de societats per accions o a responsabilitat limitaa per la gestion daus servicis públics, eventualament provedents mei a lor constitucion.
2. En cas de servicis públics de primera importança, la participacion de la Comuna, ensems a-n-aquela d'autres eventuaus ents públics, deurè èsser obligatoriament majoritària.
3. L'acte constitutiu, l'estatut e l'aquist de quòtas o d'accions devòn èsser aprovat dau Conselh communal e deu totun èsser garantia la representança daus subjècts públics dins los organs d'administracion.
4. La Comuna chausís sons representants entre personas d'especifica competença tècnica e professionala, e dins le concórrer aus actes gestionaues pren en còmpte los enterès daus consumaors e daus utents.
5. Los Conselhiers Comunaus pòion pas èsser nomats dins los conselhs d'administracions de las societats per accions o a responsabilitat limitaa.
6. Le Consol o un siu delegat participa a l'Assemblaa daus sòcis en representança de la Comuna.
7. Le Conselh Comunal pròva a verificar anualment l'andament de las societats per accions o a responsabilitat limitaa e a controlar que l'enterès de la collectivitat sie pro tutelat dins l'àmbit de l'activitat exercitaa da la societat.

Art. 42 **Convencions**

1. Le Conselh Comunal, sus prepausacion de la Jonta, delibera de convencions feitas espres de s'estipular bé Administracions estatalas, regionalas, provincialas, comunalas, bé d'autri organismes públics e privats au fin de fornir, en maniera coordinaa, de foncions e de servicis públics.

Art. 43

Consòrcis

1. La Comuna pòl participar a la constitucion de Consòrcis bé d'autri organismes locaux per la gestion associaa de un o de plus servicis, segond las formas previstas per las aziendas especialas.
2. A tal fin, le Conselh Comunal apròva, a majorança absoluta daus components, una convencion aus sens de l'article precedent unitament a l'estatut dau Consòrci.
3. La convencion deu preveire l'obligacion a charja dau Consòrci de la transmission a la Comuna daus actes fundamentaus que deuran esser publicats dins l'Album Pretòri.
4. Le Consol o un siu delegat fai part de l'Assemblaa dau Consòrci bé responsabilitat pariera a la quòta de participacion fixaa da la convencion e de l'Estatut dau Consòrci.

Art. 44

Acòrdis de programa

1. Le Consol, per la definicion e la realizacion d'òbras, intervents o programas d'intervent que demandon, per lor completa realizacion, l'accion integraa e coordinaa de la Comuna e d'autres subjectes públics, en relacion a la competença primaria o prevalenta de la Comuna sus l'òbra, los intervents o los programas d'intervent, promòu la conclusion d'un acòrd de programma per assegurar le coordinament de las accions e per definir le coordinament de las accions e per definir los temps, las modalitats, le financiament e chasque autre acompliment liat a-n-aquem.
2. L'acòrd de programa, consistent dins l'acòrdi unanime dau President de la Region, dau President de la Provincia, daus Consols de las Administracions enteressaas, ven definit da una especiala conferença, que prove, per de plus, l'aprovacion formal d'acòrds mesme, aus sens de l'art. 27, puent 4, de la lei 8 de junh de 1990 n.142, modificat da l'art. 17, puent 9, de la lei 127, 97.
3. Quora l'acòrd sie adoptat bé decret dau President de la Region e pòrte a de variacion de l'instrument urbanistic, l'adesion dau Consol au mesme deu èsser ratificaa dau Conselh comunal dins trenta jorns, a pena de decadença.

TITOL V

OFICIS E PERSONAL

CAP 1 OFICIS

Art. 45

Principis estructuraus e organizatius

1. L'administracion de la Comuna s'explica bé le perseguir d'objectius especifics e deu èsser emprontaa aus següents principis:
  - a) un'organizacion de trabalh per projectes, objectius e programas;
  - b) l'analisi e la determinacion de las productivitats e de las charjas foncionalas de trabalh e dau grad d'eficacia de l'activitat debanaas da chasque element de l'aparat;
  - c) la determinacion de responsabilitat estrectament liaa au sector d'autonomia de decision daus subjectes ;
  - d) le despasaire de la separacion retja de las competenças dins la division dau trabalh e l'obtenir de la maxima flexibilitat de las estructures e dau personal e de la maxima collaboracion entre le personal.

Art. 46

Organizacion daus oficis e dau personal

1. La Comuna disciplina, bé d'actes especiaus, la dotacion organica dau personal e en conformitat a las normas dau present Estatut, l'organizacion daus oficis e daus servicis, sus la basa de la distincion entre la foncion politica de cotròl atribua au Conselh Comunal, au Consol e a la Jonta, e funcions de gestion administrativa atribua au director general, se nomat e au responsable daus oficis e daus servicis, tengut mei present le principi constitucional dau bon andament de la simplificacion de l'accion administrativa.
2. La Comuna provè a la determinacion de la pròpria dotacion organica e d'organizacion e gestion dau personal dins l'ambicionat de la pròpria autonomia normativa e organizativa, bé los solets limits derivats de la pròpria capacitat de bilanç de las exigenças d'exercici de las funcions e daus servicis devers atribuir.
3. Los oficis son organizats second los prncipis d'autonomia, transparença e eficiença e criteris de foncionalitat, d'economicitat de gestion e de flessibilitat de l'estructura, mei en enobrant las innovatias formas de flexibilitat dau rapòrt de trabalh.
4. Los servicis e los oficis operon sus la basa o la determinacion de las exigenças daus ciutadans en adaptent constantament la pròpria accion administrativa e los servicis oferts en n'en verificant la respondença a lor besonh e economicitat.

Art. 47

Reglament daus oficis e daus servicis

1. La Comuna, a través le reglament d'organizacion, establis las normas generalas per l'organizacion e le funcionament daus oficis, en particular las atribucions e las responsabilitats de chasqua estructura organizativa, los raports reciprocis entre los oficis e los servicis entre cestos, le director, se nomat, e los òrgans organizatius.
2. Los reglaments s'uniformon au principi que dis que aus òrgans de gouverne es atribua la foncion politica d'adreça de contròle, acòrdi coma lo poer d'establi, en plena autonomia, obgectiu e finalitat de las accions administrativas de chasque sector e de verificar l'obteniment, le director, se nomat, aus foncionars responsables tochon, au fin da perseguir daus obgectius assinhats, los devers de definir convenablament bé de finalitats institucionals, los obgectius plus operatius e la gestion administrativa, tecnica e comptabilitat, segond de principis de professionalisme e responsabilitat.
3. L'organizacion de la Comuna s'articula en unitats operativas que son agregaas segond los criteris d'omogeneitat, an un'estructura progressivament plus ampla, coma dispausat dau reglament fait espres, mai bé le recors a d'estructuras trasversalas o de staf intersectoriaus.
4. La Comuna aculhis e aplica los acòrdis collectius nacionaus aprovats dins las formas de lei e tutela la libra organizacion sindacala dau dependent, en estipulant bé las rapresentanças sindacalas los acòrdis collectius **deicentrats** aus sens de las normas de lei contractual en vigor.
5. Le reglament comunal sus l'òrdre daus oficis e daus servicis disciplina, entre l'autre, la modalitat de nominacion a las foncions dau director general daus responsables daus oficis e daus servicis, los encharjats d'autra especialisacion, los encharjats de Conselh e de Collaboracion exteriora.

CAP II LE SECRETARI COMUNAL

Art. 48 Secretari comunal

1. Le Secretari comunal es nomat dau Consol e depend de el funcionalament e aul es chausit dins album redigit espressament.
2. Le Conselh comunal pòl aprovar la stipulacion de convencions bé d'autras Comunas per la gestion consorciala de l'ufici dau Secretari comunal.
3. L'estat juridic e le tractament economic dau Secretari comunal son establits de la lei e de la contractacion collectiva.
4. Le Secretari comunal, dins le respecte de las instruccions donaas dau Consol, presta consulença juridica aus organs de la Comuna, aus singols conselhiers e aus oficis. De bana las funcions previstas de la lei, dau reglament sus l'ordinament daus oficis e daus servicis e daus

autres reglaments, e tots los devers e las funcions que lhi venon assinhaas dau Consol.

Art. 49
Vicesecretari comunal

1. Le Secretari pòl assinhar las funcions de Vicesecretari comunal, en l'individuand en un daus fonctionaris apicaus de la Comuna.

TITOL VI
PATRIMONI FINANÇA E CONTABILITAT

CAP I
PATRIMONI E CONTABILITAT

Art. 50
Domeni e patrimonè

1. Reglament espres, de s'adoptar aus sens de l'art. 12, puent 2, de la lei 15 de mai 1997, n. 127, disciplinarè las alienacions patrimonialas.
2. Tal reglament disciplinarè, per de plus, las modalitats de relevacion daus bens comunaus, lor gestion e la revision periodica daus inventaris.

Art. 51
Ordinament financiari e comptable

1. L'ordinament financiari e comptable de la Comuna es reservat a l'Estat.
2. Un especial reglament disciplinarè la comptabilitat comunala en conformitat a quant prescrit l'article 108 dau D.L.vo 25 feurier 1995, n. 77 e successivas modificacions e integracions.

Art. 52
Revision economica-financiària

1. La revision economica-financiària de la Comuna es disciplinaa da normativas estatalas.
2. Le reglament que au puent 2 dau precedent article 51 disciplinarè, per de plus, que l'organ de revision es dotat a cura de la Comuna daus meians necessaris per le debanament daus pròpris devers.

TITOL VII

PART NORMATIVA

CAP I ACTIVITAT REGLAMENTAR

Art.53 **Los reglaments**

1. Le Conselh Comunal adopta los reglaments dins le respècte daus principis fixats de la lei e de l'estatut relativament a las matèrias de pròpia competènça.
2. Los reglaments devenon obligatòris apres de ulteriors quindze jorns de publicacion de la executivitat de la deliberacion dau Conselh comunal d'adocion.

Art. 54 **Sector d'aplicacion daus reglaments**

1. Los reglaments, que l'art. 5 de la lei 8 de junh 1990, n. 142 e s.m.i., son sosmetuts a las seguentas limitas :
  - a) pòion pas contenir de disposicion en contraste bé las normas e los principis constituçionaus, bé las leis e los reglaments estataus e regionaus e bé le present estatut ;
  - b) lor eficacia es limitaa au sector comunal ;
  - c) pòion pas contenir de nòrmas a caracter particular ;
  - d) pòion pas aver eficacia retroactiva ;
  - e) son pas abrogats o desaplicats que da reglaments posteriors determinats bé deliberacion dau conselh o de la jonta, second las respectivas competènças, o per incompatibilitat bé de disposicions de lei venguas apres.

TITOL VIII DISPOSICIONS FINALAS

Art. 55 **Entraa en vigor de l'Estatut**

1. L'estatut intra en vigor le trenten jorn apres de sa publicacion a l'Albo pretòri de la Comuna e deurè esser portat a coneissença daus ciutadans qu'istan dins la Comuna e daus organismes que an lor sèti.

Art. 56
Revision de l'Estatut

1. Las deliberacions de revision de l'estatut son aprovaas dau Conselh Comunal, aus sens de l'art. 4, puent 3, de la lei 142/90 e s.m.i..
2. La deliberacion d'abrogacion totala de l'estatut es pas valida s'es pas acompanhaa da la deliberacion d'un novel estatut que remplace le precedent.

Aprovat bé Deliberacion dau Conselh Comunal n. 36 dau 18 desembre 1999.

Traducion en occitan d'Alessandro Strano bé revision de Franc Bronzat dins l'ambicionat dau projecte de la Provincia de Turin e de l'associacion Chambrà d'òc « *Le lingue madri: Occitana, Francoprovenzale e Francese come valore aggiunto della montagna della Provincia di Torino* ».